

Jaarverslag 2016 van Stichting KNNV Natuurcentrum De Boshoeek

In dit jaarverslag worden de meest belangrijke activiteiten of veranderingen puntsgewijs omschreven.

Uitgevoerde projecten zijn:

- Schoolkinderen bezoeken Natuurcentrum De Boshoeek.
- De tuin algemeen.
- Aanleg "geurtuin" samen met NLdoet op zaterdag 12 maart.
- Renovatie Diorama's en Vitrines.
- Duurzaamheid / energieverbruik.

De themadagen waren:

- Lentedag op en in De Boshoeek op zondag 20 maart.
- De Boshoeek als Schapenfarm op zondag 22 mei.
- Midden-Delfland Dagen op zaterdag 18 en zondag 19 juni.
- Roofvogeldag op zondag 11 september.

Kinderen van de Schiedamse basisscholen bezoeken Natuurcentrum De Boshoeek.

Gedurende de maanden januari en februari bezochten kinderen van de Schiedamse basisscholen dagelijks Natuurcentrum De Boshoeek, in totaal circa 600 kinderen. Met het gemeentelijke NME-centrum (Natuur- en Milieu Educatief centrum Harre Wegh) zijn afspraken gemaakt dat Natuurcentrum De Boshoeek geheel kosteloos opengesteld wordt voor de basisscholieren. Het NME-centrum organiseert in deze periode "Vogel safari's" waarbij de diorama's en vitrines in De Boshoeek als lesmateriaal dienen.

De tuin algemeen.

Werkzaamheden, zoals het onkruidvrij houden van de tuin. Het snoeien en het knotten van bomen zijn jaarlijks terugkerende bezigheden. Het is vanzelfsprekend, dat het onderhouden van de tuin veel van de vrijwilligers vraagt. Ter voorbereiding voor het aanleggen van een "geurtuin" is in de herfst van 2015 veel snoeiwerk verricht.

Aanleg geurtuin, samen met NLdoet, op zaterdag 12 maart 2016

Voor deze dag hebben zich 6 vrijwilligers aangemeld en zij gaan met de vaste vrijwilligers een geurtuin aanleggen. NLdoet heeft een bedrag geschonken waarvan wij geurplanten hebben gekocht. De plek voor de geurtuin was al schoongemaakt en van compost voorzien, zodat de beplanting beter aan zal slaan. De vrijwilligers begonnen aan de hand van een plantenlijst de planten op te zoeken en op de juiste plek neer te zetten.

Renovatie Diorama's en Vitrines.

In 2016 is de renovatie van de diorama's en vitrines voortgezet. De bijbehorende educatie van wat de diorama's voorstellen en herbergen zijn eveneens aangepakt. Er zijn drie nieuwe verrijdbare vitrines bijgekomen, helaas is er ook één gesneuveld. Verrijdbare vitrines zijn erg handig als ze verplaatst moeten worden, b.v. voor themadagen.

Duurzaamheid.

Natuurcentrum De Boshoeek heeft op 10 oktober, de Dag van de Duurzaamheid, meegedaan aan een door het Schiedams Energie Collectief (SEC), GroenLinks-Schiedam en de gemeente Schiedam georganiseerd initiatief. Voorafgaande aan deze dag konden stadsinitiatieven ingediend worden ter bevordering van duurzaamheid.

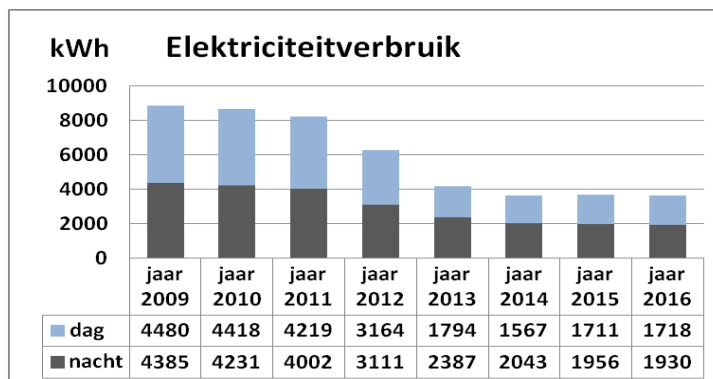
Uit het grote aantal aanmeldingen voor de Verkiezing Duurzaam Stadsinitiatief, maakte een vakjury, onafhankelijk van de organisatie, een selectie van 6 initiatieven. Ook Natuurcentrum De Boshoeck behoorde tot de genomineerden met het initiatief:

“Nul op de meter” (NoM) bij Natuurcentrum De Boshoeck.

Helaas behoorde Natuurcentrum De Boshoeck niet tot de winnaars. De drie instellingen die door de aanwezigen niet gehonoreerd werden, kregen van wethouder Patricia van Aaken een uitnodiging om te komen praten op het stadskantoor. Wellicht worden de plannen dan alsnog gerealiseerd.

Duurzaamheid, elektriciteitsverbruik.

Het elektriciteitsverbruik is in 2016 nagenoeg identiek als in 2015. Het is met 19 kWh afgenomen t.o.v. 2015. Als we het verbruik in 2009, het jaar waarin we serieus begonnen zijn om het verbruik aan te pakken en 2016 vergelijken, dan zien we een afname van bijna 60%.

De nominatie op de Dag van de Duurzaamheid (10 oktober) met het project “Nul op de Meter” (NoM) bij Natuurcentrum De Boshoeck is voor de vrijwilligers een extra stimulans om de energie reductie verder uit te bouwen. Om het elektriciteitsverbruik nog verder te verminderen, zijn er de afgelopen winter weer de nodige voorzieningen getroffen. Zo zijn de laatste TL8-buizen in de winkel vervangen door T5-buizen en zijn alle halogeen spotjes vervangen door LED.

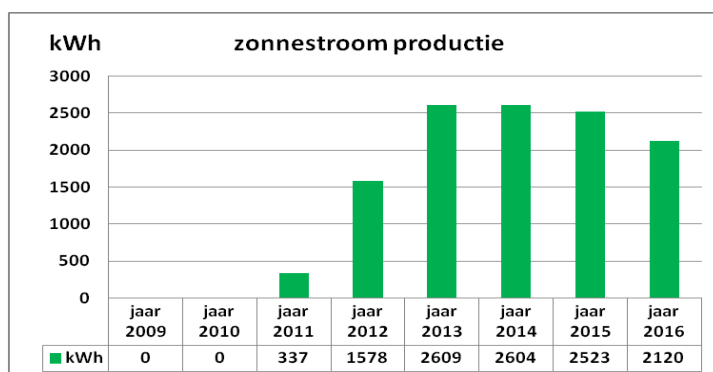
De verwachting is dat we ook in 2017 opnieuw minder elektriciteit verbruiken.

Het resterende elektriciteitsverbruik van 3648 kWh in 2016, zouden we met ca. 15 PV-panelen tot 0 kWh terug kunnen brengen. Om het verbruik tot nul terug te brengen met besparingen en het resterende elektrische verbruik duurzaam op te wekken met PV-panelen is een kwestie van investeren.

De kosten voor een systeem van 15 PV-panelen (4300 Wp) zijn globaal € 6400,- als de vrijwilligers van De Boshoeck het zelf installeren. De kennis op het gebied van elektrische energie is voldoende aanwezig bij de vrijwilligers van De Boshoeck.

Duurzaamheid, zonnestroom installatie / PV-panelen.

In onderstaande grafiek is de zonnestroom productie per jaar van 2011 t/m 2016 afgebeeld.

Opnieuw is de bijdrage van de elektriciteitsproductie van de PV-panelen minder dan in de voorgaande jaren. In het afgelopen jaar (2016) hebben de PV-panelen ongeveer 400kWh minder geproduceerd dan het jaar ervoor.

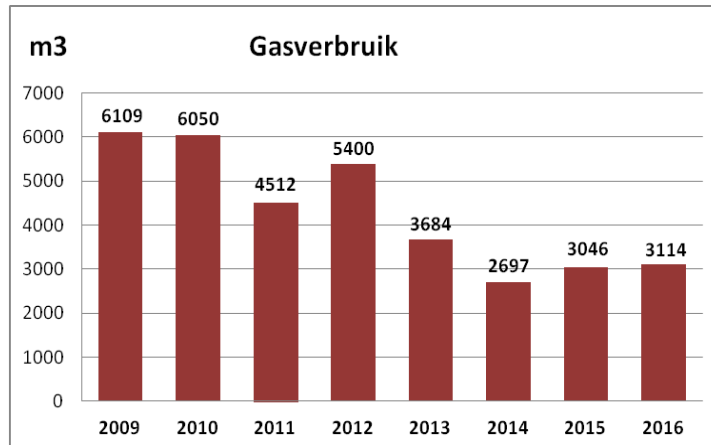
Was in 2015 de storm de boosdoener, het afgelopen jaar hebben we averij opgelopen door bliksem inslag. Niet direct in De Boshoeck maar wel in de buurt.

Het gevolg hiervan was dat zowel de alarmcentrale als ook twee omvormers defect raakten.

Eén van de twee defect geraakte omvormers kon door inspanning van de vrijwilligers zelf gerepareerd worden. De ander helaas niet.

Duurzaamheid, gasverbruik

Het gasverbruik is in 2016 met 68 m³ toegenomen t.o.v. het voorgaande jaar 2015.

Om "Nul op de Meter" voor het gasverbruik te realiseren is complexer en lastiger dan het terugdringen van het elektriciteitsverbruik.

In de maand december is getracht om de watertemperatuur van de CV-installatie op 50°C te houden.

We constateerden dat het Boshoeck gebouw niet echt op de gewenste temperatuur kwam.

Dit betekent dat de isolatie van het Boshoeck gebouw niet echt optimaal is.

In de afgelopen 10 jaar zijn er wel aanpassingen geweest in de vorm van dubbel glas en vloerisolatie.

Bij het verminderen van het gasverbruik is de isolatie van het gebouw de bepalende factor.

Er zijn een aantal warmte lekken aangepakt en een deel van de transportleidingen zijn geïsoleerd met folie van de firma TonZon. Deze folie is ook achter een aantal radiatoren bevestigd.

Het isoleren van de leidingen boven het plafond en andere warmte lekken zullen in 2017 zo mogelijk afgerond worden.

Verslag van de themadagen 2016

georganiseerd door Stichting KNNV Natuurcentrum De Boshoeck.

Kinderknutseldag thema "Lente" 20 maart 2016.

In Natuurcentrum De Boshoeck waren weer volop activiteiten voor kinderen te doen, zoals het populaire uilenballen pluizen / determineren, het schilderen van kunstschaapjes, nestkasten timmeren, het maken van kaarsen van bijenwas en cupcakes, er werd geschminkt en nog veel meer. De Stichting Schaapskudde Vockestaert Midden-Delfland was er met een aantal paplammeren, die met de fles gevoerd moesten worden en waarvoor assistentie gevraagd werd aan bezoekende kinderen.

Hans Hartmann was aanwezig, de organisator van de wandelingen in Zuid-Holland, voorheen bekend onder de naam "Er op uit in 't Groen...Doen!". Zo'n 200 wandelaars hebben daar gebruik van gemaakt en zij lieten bij terugkomst de warme erwtensoep niet ongemoeid.

Bij modelboerderij de Groene Raat werd die middag een toeristische informatiezuil onthuld. Deze informatiezuil en panelen zijn tot stand gekomen dankzij bijdragen van de provincie Zuid-Holland, Hof van Delfland en de gemeente Schiedam. De zuil is een zogenaamde "subsite" van de website Hof van Delfland om lokale informatie te verstrekken over de omgeving Kethel / Schiedam (zie ook www.hofvandelfland.nl).

De Boshoeck als Schapenfarm op zondag 22 mei 2016.

De dagen voorafgaande aan deze dag hadden de vrijwilligers van De Boshoeck besloten dat alle activiteiten binnen plaats zouden vinden. De voorspelling van het weer is de bepalende factor. Waar de echte visite plaats moet nemen, te weten de schapen en lammeren van Stichting Schaapskudde Vockestaert, bestaat geen twijfel. Dat geldt eveneens voor de pony's van "Ponyride".

Omstreeks half elf hoorden we geblaat en gemekker van de visite, die over de Harreweg richting De Boshoeck kwamen lopen. Een deel wordt op het nabij gelegen veld gestald en de resterende schapen in het weiland van Natuur- en Landschapspark Kethel.

Binnen in De Boshoeck waren weer voldoende activiteiten om kinderen bezig te houden, zoals het uilenballen pluizen, figuurzagen, het maken van cupcakes, figuurzagen, het kleuren van boerderijdieren, het maken van kaarsen van bijenwas of gewoon kleuren van kleurplaten.

Midden-Delfland Dagen op zaterdag 18 en zondag 19 juni 2016.

Wij waren op zaterdag 18 juni open, zonder extra georganiseerde activiteiten door de vrijwilligers van Natuurcentrum De Boshoeek.

Zondag 19 juni was Natuurcentrum De Boshoeek gesloten.

Het thema van deze dagen was "Midden Delfland verbindt".

Roofvogels en Vogelspinnen in Natuurcentrum De Boshoeek 11 september 2016.

De vooruitzichten voor het weer waren op deze zondag 11 september positief en dat is ook uitgekomen.

De eerste bezoekers hadden vooral belangstelling voor de tentoongestelde vogelspinnen van de heer Gijsbert Kortekaas. Een unieke verzameling van deze koudbloedige, veelal harige dieren. De Thijssezaal, waar de vogelspinnen tentoongesteld waren, was verder aangekleed met enorme namaakspinnen met afmetingen van soms wel meer dan één meter doorsnede. Dit was soms al reden genoeg voor sommige mensen om niet naar binnen te gaan. Een spin blijkt voor veel mensen toch een mysterieus en beangstigend dier te zijn. Terwijl het merendeel van de spinnen op deze aarde onschuldig en niet gevaarlijk zijn.

Valkenier Ruben van Maaren was zoals gebruikelijk aanwezig om een aantal demonstraties te geven met zijn vogels. Er werden in totaal 5 demonstraties gegeven, veelal met verschillende vogels, zoals uilen, gieren, valken, buizerds, arenden een caracara en een ooievaar.

Niet alleen bij Natuurcentrum De Boshoeek waren allerlei activiteiten, maar bij alle organisaties in de groene driehoek van de Kethelpoort. Zo konden kinderen bij Boerderij de Groene Raat leren bloemschikken en Speel-o-theek Ikkie pakte uit met een heus springkasteel.

Voor alle en volledige verslagen, zie onze website:

www.natuurcentrumdeboshoeek.nl

Voor de rubriek terugblik:

www.natuurcentrumdeboshoeek.nl/terugblik-op-activiteit.html